

להרוות צמאון נפשות
ישראל מנהר היוצא
מעדן נחל נובע מקור
חכמה

אור תורת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע

א חיורת אין פרשה

דיבורים מחיים לשולחן השבת לאור רבינו הקדוש זי"ע

חמש דקות המוציאות נפשות משאול תחתיות

לבנות את העולם מחדש - עם עלה של זית | להחזיק את הנשמה במחשכי תהומות |
סוד עלה של זית - נצחיות עם ישראל

מצווה אחת

יהודי רחוק מתורה ומצוות, נקלע בהשגחה פרטית מופלאה לשיעור של משפיע מאנשי שלומנו. הדיבורים רויי האמונה, חדרו כחץ אל לבו. אש קודש ניצתה בנשמתו, והוא החל להתקרב. שבת אחר שבת, מצווה אחר מצווה, כשהוא מלא חיות, שמחה והתלהבות.

אך לאחר מספר שנים, התרגשו על אותו יהודי ניסיונות קשים ומרים. צרות ומשברים מבית ומחוץ. מיום ליום איבד את חדות החיים, עד ששאל את נפשו למות.

הוא ניסה בכל כוחו להתעורר, אך הקשיים היו עצומים מכוחותיו הדלים. הניסיונות שברו אותו. במקביל, התרופפה אחיזתו בתורה ובמצוות, רח"ל.

באישון לילה התדפק על דלתו של המשפיע. המשפיע פתח את הדלת וראה מולו את תלמידו, חיור ושבור, כשבדין מזוודות ארוכות, וניסה לרומם את רוחו, "החלטה לבוא לגור אצלי בבית?"

הלה לא הצליח לחייך, ובקול שבור ענה, "אומר לכם את האמת. איבדתי את כל הכוחות, אני לא מסוגל להמשיך יותר. אבל אינני רוצה לברוח כנגב בלילה. עליתי כדי להיפרד."

"להיפרד? לאן אתה נוסע?!" שאל המשפיע.

"לחוץ לארץ", ענה היהודי, "לפתוח חיים חדשים. תבינו אותי, אין לי יותר כוחות נפש להתמודד. החיים שברו אותי. קשה לי מדי. אני עובד הכל. אבל... מצד שני, הנשמה לא רוצה לעזוב לגמרי. לכן, תנו לי מצווה אחת. לא משהו קשה מדי, רק מצווה אחת קטנה שאותה אוכל להמשיך לעשות במסירות."

לרצות כל יום

המשפיע הביט לתוך עיניו ואמר לו, "רבינו הקדוש לימד אותנו שיש כוח שיכול לנצח את הכל - התפילה. אני מבקש ממך דבר אחד: היכן שלא תהיה, ובאיזה מצב שלא תהיה, תעשה כל יום חמש דקות התבודדות."

היהודי הביט בו בהשתוממות, "התבודדות?! אין משהו יותר חשוב? שבת, תפילין?"

ענה לו המשפיע, "אם תוכל לעשות הכל - מה טוב. אבל על זה אל תוותר לעולם. דבר אל השי"ת, תגיד לו: 'אני רוצה לעבוד אותך. אני רוצה להיות קרוב אליך. אבל קשה לי. אנא, עשה שיהיה לי קל יותר, שיהיה לי כוח לעבוד אותך, להיות קרוב אליך'. תבקש גם כל מה שאתה צריך. רק חמש דקות ביום."

היהודי הנהן בראשו. דמעות חמות זלגו על לחיו, והם נפרדו לשלום.

לא חלף זמן רב, והלה עזב לחלוטין את דרך התורה. ירד לשפל המדרגה, והתרחק לחלוטין מכל אורח חיים יהודי. למראית עין, לא היה לו שום סיכוי.

שנה חלפה, ועוד שנה. לאחר ארבע שנים תמימות, נשמעו שוב דפיקות בדלתו של המשפיע. הוא פתח את הדלת, ולמראה תלמידו הוותיק קרא בחום, "שלום עליך! חיכיתי לך! ארבע שנים חיכיתי לך."

היהודי נשא את עיניו וענה, "תדעו לכם, לא הנחתי תפילין, לא שמרתי שבת, עזבתי את הכל. נפלתי עד התחתית, ה' ישמור עליי. אבל על דבר אחד לא ויתרתי, אפילו לא יום אחד! כל יום, התבודדתי חמש דקות. אמרתי להשי"ת: 'אני רוצה אותך, אני רוצה להיות קרוב אליך'. לא ויתרתי על זה יום אחד. ו... חזרתי."

הסימן הנצחי

את הסוד הזה מגלה מוהר"ת זי"ע א (ליקו"ה ברה"ש ה, מוח), על הפסוק 'וְתָבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עָרְבָה, וְהָיָה עֹלָה זֵית טָרֶף בְּפִיקָה':

בעת המבול, העולם כולו נחרב לחלוטין. בני אדם, חיות ובהמות חטאו והתרחקו בתכלית הריחוק מהקב"ה. מידת הדין שלטה, ולא הייתה ברידה אלא להחריב את כל העולם כולו כדי

לטהרו. הכל נמחה, שקע וטבע תחת המים הזידונים.

נח הצדיק שהה בתיבה סגורה במשך שנה שלמה. כאשר החלו המים לרדת, רצה להשתחרר ולצאת. הוא השתוקק להתחיל ולבנות עולם חדש.

אבל הוא פחד. כיצד אפשר להתחיל לבנות עולם חדש אחרי שהכל חרב לחלוטין? הרי האדם עלול ליפול שוב. מניין לו הביטחון שלא יבוא שוב מבול?

כדי למצוא תקווה, שלח נח את היונה, הרומזת לכנסת ישראל. עם ישראל פונה להשי"ת ומתחנן:

"אבאלה, תן לי סימן! תן לי נקודת אחיזה שבעזרתה אוכל להתחיל מחדש בלי לפחד ששוב פעם הכל ייחרב לי. הרי כל פעם שאני מתחיל מחדש, אני נופל והכל נחרב - מה אני יכול לעשות?"

ואז השי"ת שולח את 'עלה הזית'.

מדוע דווקא זית?

מפרי הזית מפיקים שמן זך, למנוחת בית המקדש, לנרות החנוכה. השמן רומז לרצון הפנימי והאינסופי שיש לכל יהודי אל ה', בכל מצב בעולם. רצון שאינו כבה לעולם.

יהודי יכול ליפול למשברים הקשים ביותר. הוא יכול לחוות 'מבול' שישטוף ויחריב את עולמו. אך גם בתוך התהום, ככל שיידרדר ויפול, תמיד תישאר בו הנקודה הפנימית - רצון אינסופי להשי"ת.

אם יהודי הולך תמיד עם העלה של זית, עם הרצון האינסופי, אזי כל מה שיעבור עליו, הוא יפנה לה:

"יש לי עלה של זית. יש לי רצון אינסופי אליך שאיננו פוסק לעולמים".

עם הרצון הזה, עם אותן חמש דקות של השתוקקות וגעגועים מתוך הריסות עולמו, יכול כל יהודי לקום, להתחיל תמיד מחדש, ולברוא עולם חדש לגמרי.

אבל על
דבר אחד
לא ויתרתי,
אפילו לא
יום אחד!

מועדים בחסידות ובפנימיות התורה
לאור דרכו של רביה"ק ז"ע

זהו
הם

מקווה ישראל ה'

לעזוב בית חם בלילה חורפי, כדי להתחיל לנשום מחדש? |
איך אפשר לחוש כמי שנודע לו שהוא גוי גמור? | לקבל רגל
חדשה על ידי ביטול המציאות במים

טובה לבריאות הגוף

היה זה באישון ליל חמישה עשר בשבט, בעיצומו של חורף רוסי מקפא עצמות. בעיירה קיבליטש עטופת השלג, יצא החסיד רבי לוי יצחק זצ"ל מביתו אל המקווה, כמנהגו מדי חצות לילה.

אך כשהגיע, נדהם לגלות כי תקרת המקווה קרסה תחת כובד השלגים. בור המים היה חסום בגושי קרח ושלג, וטבילה בו דרשה עמל מפרך של פינוי השלג בצניג הלילה.

עמד רבי לוי יצחק בקור העז, ומחשבות של ספק החלו לנקר במוחו: האם יש בכוחו למסור את נפשו לטבילה? ההיסוס גבר, והוא פנה לאחור.

בדרכו חזרה, נכנס להתחמם מעט בבית סבו, הצדיק רבי יעקב ישעיה זצ"ל. רבי יעקב ישעיה היה איש קדוש ורם מעלה, שדקדק באמירת 'תיקון חצות' והצטיין במצוות הכנסת אורחים.

בעודם יושבים, החל רבי יעקב ישעיה לספר, כבדרך אגב ובהשגחה פרטית, מעשה שהיה:

"באחד מימי אלול, התארח בביתי יהודי עובר אורח. הבחנתי כי הוא מוסר את נפשו ממש על טבילה במקווה, ושאלתיו לפרש הדבר.

ענה לי האורח: 'דע לך, שבעברי חליתי מאוד ברגלי, עד שהתחיל נמק נורא ברגל. נסעתי לרופא מומחה בווינה, והוא חרץ את גורלי - כריתה דחופה. כשביקשתי להמתין למחר, קבע הרופא בנחרצות כי למחרת כבר לא יישאר עוד את מי לנתח.

למרות הייאוש, אמרתי לעצמי: אם עומדים לכרות את רגליך ותישאר בעל מום כל ימי חיך, לכל הפחות תוכה לטבול במקווה פעם אחת אחרונה כשרגלך שלמה.

גררתי את עצמי למקווה. והנה, מיד בצאתי מהמים, חשתי הקלה פלאית.

למחרת זחלתי שוב למקווה, וכך יום אחר יום, בייסורים עצומים, עד שרגלי נרפאה כליל. מעתה בוודאי תבין מדוע אני מדקדק כל כך בטבילת מקווה. רגלי עמי ואני חי."

דבריו של רבי יעקב ישעיה, שיצאו מן הלב, הותירו רושם. רבי לוי יצחק הבין מיד את הרמז שנשלח אליו משמים. הוא קם ממקומו, עזב את הבית החם, ורץ בשמחה עצומה חזרה אל המקווה הקפוא, להיטהר

במקווה התקווה (שיש"ק ה, תט).

וכפי שגילה לנו רבינו הקדוש, "מקווה אינה מזקת כלל, אדרבה, טבילת מקווה טובה מאוד לבריאות הגוף" (ליקו"מ ח"ב כג).

ביטול כל המציאות

מהו הסוד הנעלם של טהרת המקווה? ומהי הסיבה שהקב"ה המטהר את ישראל, נקרא 'מקווה ישראל ה'? מוהר"ת מבאר שעיקר עבודת ה' היא להתחדש לגמרי. ההתחדשות המוחלטת היא רק כאשר האדם משליך כליל את כל העבר שלו, ומתחיל מחדש כאילו לא עבר עליו דבר, כתינוק שנולד. הוא לא עשה רע מעולם, וגם לא עשה טוב מעולם, חדש.

ונבאר זאת:

נניח שמודיעים לאדם שאירעה טעות בלידתו, והוא הוחלף בתינוק אחר. הוא איננו בן להוריו אלא בן לערלים רח"ל.

הוא בוודאי יודע, ולאחר ירוץ אל בית הדין ויבקש להתגיר. לאחר שיסיים את לימודי היהדות, יטיפו ממנו דם ברית, יטבלו אותו, והוא יתחיל חיים יהודיים אמיתיים.

הבה נחשוב, כיצד יחוש אדם זה ביום גירותו. הרי הוא חדש לגמרי, לא נושא עימו שום עוון ואשמה. כתינוק שנולד ממש. וגם אם, למשל, זכה בעבר לסיים את הש"ס, הרי שאינו יכול עתה להתהדר ולומר "סיימתי את התלמוד כולו", שהרי הוא איש חדש.

זוהי התחדשות.

ומוהר"ת מחדש (ליקו"ה הכשר כלים ה"ד), אי אפשר להתחדש אלא אם כן האדם מוחק לחלוטין את חייו הקודמים.

כיצד ניתן לעשות זאת?

בטבילת מקווה.

כיון שכאשר אדם נכנס מתחת למים, מציאותו כביכול נעלמת מהעולם הגשמי. כוחם של מי המקווה לבטל את חיותו הקודמת, וכאשר הוא יוצא מהמים, הוא יכול להתחיל מחדש לגמרי.

ומשכן מובן, שגם הרגל יכולה להתרפאות על ידי הטבילה במקווה. שהרי האדם נעשה ממש חדש, בריה חדשה שלא הייתה מעולם.

מקווה של אנה

נסיים את מאמרו בסיפור נשגב מהחסיד האלוקי ראבר"נ זצ"ל, המבטא את סוד המקווה:

ראבר"נ היה מדבר בהתעוררות, על קדושת ציונו של רבינו ועל ההכנה הראויה לקראת ההליכה אליו. וגם התבטא בחריפות על הניגש אל ציון רבינו מבלי להיטהר קודם לכן בטבילת מקווה.

בין המאזינים ישב גם החסיד רבי ישראל כהן. אף שהיה מופלג בעבודת ה', היה חלוש מאוד בגופו, שברירי, שסבל ייסורים. הוא ידע היטב כי בימות החורף הקשים, אין באפשרותו כלל לטבול במימיו הקפואים של המקווה, שכן גופו החלש לא יעמוד בכך, ויש בכך סכנה. מששמע רבי ישראל את דבריו הנוקבים של ראבר"נ על חובת הטבילה לפני הכניסה לציון הקדוש, נשבר ליבו בקרבו לרסיסים. הוא הרגיש כי שערי ההתקרבות ננעלים בפניו וכי אין לו חלק ונחלה.

מתוך שבירת לב אמיתית וצער עמוק, נאנח רבי ישראל אנה כבדה שפילחה את חלל החדר, וקרא בכאב: "כאשר אבדתי אבדתי". הרי אם איני יכול לטבול, ממילא איני יכול לגשת אל הציון, ואם כן - מה חיי?

אולם אז הפנה אליו ראבר"נ מבט רך, מאיר ומלא חמלה. הוא הבין לליבו ולכאבו של רבי ישראל, וידע כי אנה זו יסודה בדברי מוהר"ת (ליקו"ה בכור בהמה טהורה ד, טז), על יקרת האנה והכיסופים של המשתוקק לעשות דבר שבקדושה, ונמנע ממנו משמים.

הביט בו ראבר"נ ואמר לו במילים שנשכו בו חיות חדשה: "רבי ישראל, אם ליבך אווזו בהלכה הזו, אם אתה הולך אל הציון כשאתה נושא עמך את ההלכה הזו של האנה והכיסופים - הרי שמותר לך ללכת לציון הקדוש בדיוק כפי שאתה" (שיש"ק ג, תקג).

כיון שה'אנה' היא ביטול החיות העכשווית, כמי שמת לגמרי, וקבלת חיים חדשים (חיי"מ לו), וכאשר האדם אנוס מלטבול, היא יכולה לפעול בדיוק כמו הטבילה במקווה.

מזל טוב לידידינו
הר"ר **יעקב גרינבוים** שליט"א
לרגל הולדת בתו למזל"ט
בזכות רביה"ק יצחק לגולה לחופה ולמעש"ט.

מזל טוב לידידינו
הר"ר **נתן שמעון הלפרין** שליט"א
לרגל הולדת בתו למזל"ט
בזכות רביה"ק יצחק לגולה לחופה ולמעש"ט.

כל זכויות הדפסת הגיליון נתרמו ע"י
הר"ר **משה גרובער שליט"א**
לרגל היכנס בנו לעול התורה והמצוות
בזכות רביה"ק יצחק לגולה לחופה ולמעש"ט.

פרגס
הגליון

א הונגארישע מעשה

הדרך.

אור ל' תשרי תשפ"ו. בודפשט, הונגריה. שעת לילה אפלוית, בצדדי רחוב מוסאר, ליד שדרת קרפשי היוצאת מאזור הרכבת בתחנת קלטי.

הם עמדו שם, אברכים על מטלטליהם – באמצע דרכם החוזרת מרינו הקדוש לארץ ישראל – מנסים להסביר את מחוז חפצם לנהג קשיש קרח, וללא הועיל. קולות ותנועות, פרצופים וידיים, ואין מבין שפת זולתו.

הניעו זרועותיהם כלפי מעלה ומטה, שרקו קולות נחיתה והמראה, חזרו ואמרו "שדה-תעופה", "לופט-פעלד", "ענהרפארט", "כנפי נשרים" – ומבטו בהם כתרנגול מתבונן בתפילה שקודם כפרות. מסרב בעקשנות ואומר "טשאק רעפולעטער, טשאק רעפולעטער".

אינו משתכנע. זוקף מולם עשר אצבעות. מקפל שמונה ומותיר שתיים. ושוב: זוקר שתיים, ועשר, ורעפולעטער. סברו ללכת הלאה, מה יעשו מולו, אלא שהשעה דוחקת – ונהג אחר אץ.

...

מפענח נעלמים ית"ש, אשר עיניו פקוחות על כל דרכי בני אדם, סייעם על דבר כבוד שמו. חלף שם איש מקומי, נראה כיהודי, שהבחין בשיח החרשים והכיר יותר משפה אחת. שמע מהם "לופט-פעלד", שדה-תעופה, והסביר לנהג במה דבריהם אמורים.

בבת אחת אורו עיני הקשיש. "רעפולעטער", קרא נרגש ופתח מיד את דלתות המונית לרווחה: "רעפולעטער, רעפולעטער". כאומר: נו, הרי בדיק בואת חפצתי. אמרתי לכם "טשאק רעפולעטער". רק שדה תעופה. מדברים אנו ממש על אותו דבר. אילו הבנתי אתכם לפני כן, כבר היינו עתה באמצע הדרך.

שיהיה רעפולעטער, שמעפולעטער. וינטעלעטער. איך שתצרצה. העיקר סע. פאקלעה. פאהר.

נפרדו מהמקומי בנפנוף תודה והחלו גוררים מזוודות לתא המטען.

...

בתוך כך הגישו לנהג פתק שכתבו בו "40 \$". הזהירו אותם מראש לעשות כן, לבל ינוצלו במחיר מופרז, גבוה יותר מארבעים דולר.

הקשיש התקצף, מעך את הפתק בזעם ונבח בקול: "נם, נם, נם". שלף עטו ושריבט 12,000 !!! כשכולו כועס.

כמעט נסוגו אחור.

מה? הנתבלעה דעתו? שתיים עשרה אלף? על נסיעה בת ארבעים דקות??

עוזר דלים הושיעה נא.

אלא שהמתווך שכבר התרחק קצת, שמע צעקות וחזר. הציץ בפתח המעון, הבחין בטעות ופרץ בצחוק רם. הראה לקשיש את סימון הדולר עד שגם הוא הצטחק. פנה אליהם והרגיעם כי הלה דורש שתיים עשרה אלף פורינט (המטבע ההונגרי) שערכם מגיע לשלושים ושבעה דולר בלבד.

על אתר מיהר ליטול מהם תיבות "אָ, אָ", העבירים לנהג ב"אָגן, אָגן" – לפני ששוב יסתבכו ענינים – וכך נסללה

...

בי"ה הגיעו מבעוד מועד אל רעפולעטער דבודאפשט, ונתארכו להם שם שעות המתנה ועיכוב בין הגויים עד שקצרה דעתם ופקעה סבלנותם. יממה של טלטולי רכבות ומסעות, נתנה בהם אותות – ונפשם שאלה בית ופיסת ארבע אמות של אדמת קודש.

בשבתם כך, תשושי כח וקטני מוח, ספריהם סגורים וגם לבבם, פצה האחד פיו ואמר:

אייכה, יהודי הונגרי, אייכה. וואו ביסטו, דו אונגארישער איד.

טרם חלפו חמשה ימים מאז עמדנו לפני המלך ה' בקול שופר, טבולים בפסוקי מלכויות, מלאים זיו על ציון רבינו הקדוש. כימי השמים על הארץ היו לנו הימים הקדושים, בדברם אלינו דיבורים השייכים אלינו, כי אותם אנו מבקשים.

אך בהיטי אליהם עתה, אראה רק תנועות ושריקות, בלי להבין שמדובר על מחוז חפצי ממש. על השייך ללבי בעת הזאת.

וכועס אני, ולחוצץ וזעום ועוצר. ממאן לנוע קדימה.

היכן אתה, יהודי מתורגמן, "יידישער איבערזעצער", שתרגיע אותי בחיזוק כי מגישים לי מטבע יקר, בעל ערך גבוה יותר מהררי פרוטות הפורינט השחוק שהורגלתי אליהם.

שתבהיר לי לבל אבהל: האלפים הנדרשים ממני, אינם סכום עתק כלל. כבר שוכנים הם בכיסי. גם איש דל כמוני יכול להשתמש באוצרות שלו ומכוחם לצאת לדרך.

תרגם לי, רבונו של עולם, יומי דצלחות נשגבים – לרגעים של עייפות וכאב ראש, עיכובים והמתנה, בסוללה נפשית חלשה ללא אפשרות הטענה, שגם אז הנני עמך ואצלק והנה אתה ניצב עלי.

...

נתחזקה רוחם בקרבם ונתחדשה:

ראש השנה על תילו עומד. ראוי לנו לשמוח כל השנה. הדרכים אף הם בהירות המה ואור. כבודם במקומם מונח. אין כל סתירה. אלא שלמתורגמן טוב זקוק אנוכי, זה הכל. א גוטער איבערזעצער, שיתרגם לי "רצוא" ל"שוב". שישמש גשר בין שמי-שמים לארציות-ארצי.

ימי רצון ורחמים המזים וזועקים "לופט-פעלד". אוויר-שדה. שפה יהודית דוברים המה. תעופה והתרוממות. אלא שלפעמים אטומה נפשי בשעה הונגריה, עצורה וחסרת הבנה ותנועה, אינה קולטת זולת רעפולעטער.

חדש עלי מתורגמן "בקיא בשוב" שיבוא אל מצביי המבינים רק "אָגן, אָגן" וילחש באזנם: הנה, לואת ממש התכוון שופר קדוש של ראש השנה בהיותו תוקע תוקע ואומר "אָ, אָ".

המשמעות אחת היא. מחוז ההפץ אחד הוא.

אפשר לצאת ובע"ה להגיע.

תרגם לי, אבא, תשרי לחשוון. 'נעילה' ללילי טבת.

שברים-תרועה לניסיון והסתרה, לולב והושענות לתחילת זמן או סיומו. סוכה למכולת, אתרוג לאוטובוסים, בית-שואבה לשמחת יהדותנו בכל קושי – והקפות של 'אין עוד מלבדו' להנחה בארנונה שבסוף לא אושרה.

שאבין מול כספומט כמעט נבלע, קור של אלף מינוס מתחת לאפס, כי אני-אני הוא אותו "פעול" של ראש השנה, שעתה הגיעה עתו לידע "כי אתה פעלתו" ולומר "ה' אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה".

...

סוחר גדול עם יין טוב אינגרישער [אונגרי].

הלא עמך יחד "אָגן נוסעים בדרך הנה, ואָגן סובלים הצער כל כך, תנה לנו לטעם מעט מזה היין הטוב".

ונתן להם לטעם.

אולם רבש"ע, אין די לנו בכך.

אם מצאתי חן בעיניך ואם על המלך טוב, תינתן לי נפשי בשאלתי – שכאשר "לאחר ימים נתגלגל, שנתועד יחד עם שותי יין בעיר קטנה, וישתנו יין וישבחו אותו מאד, ויאמרו שהוא יין אונגרישער וינתנו לי לטעם – שאדע שאין זה יין טוב אונגרישער כלל".

ואם יגערו בי וידחפו אותי, זכרי נא לחיים, שאומר 'הלא אני יודע שאין זה יין אונגרישער כלל, כי הלא אני הייתי אצל סוחר גדול כזה'.

וכש"ינתנו יין ואלחישן סטראוויצטיר ויאמרו 'שהוא יין הטוב המושקם' – שאותי "לא יוכלו להטעות, כי אָנחנו טעמנו היין הטוב" (ע"פ חיי מוהר"ן אות רס).

א פונק פון חיות

פעם אחת דבר [מוהר"ן] עם אחד מאיזה ענין, והביא לו ראיה מיצחק אבינו עליו השלום; ושאל אותו האיש: "מה אתם מדמין אותי ליצחק?", והשיב לו:

"מה אתה סובר, שיצחק אבינו לא היה לו יצר הרע? אם כן מפני מה זכה להיות יצחק?!"

[מכובי אור, אנשי מוהר"ן (ג) אות כט]

שמחת בית השואבה וסעודת הילולא קדישא המרכזית

מעמד רב רושם התקיים על ידי ארגון "לחיותנו" ובית מדרש "נועם השם - ירושלים" בפלטרין של מלך בעיה"ק ירושלים בחול המועד סוכות העלי"ט, כאשר אלפי חסידים ואנשי מעשה אתו ואתכנסו לשמחת בית השואבה בשילוב סעודת הילולא קדישא לכבודו של רביה"ק איש צדיק חי נחל נובע מקור חכמה ז"ע.

בראש המעמד פיארו גדולי זקני אנשי שלומנו שליט"א, ובראשם הגה"צ רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א והגה"צ רבי משה קרעמער שליט"א, אשר אף השמיעו דברי אלקים חיים נרגשים לכבוד המעמד הקדוש.

המעמד התקיים בסוכה הגדולה שע"י בית מדרש ביאלה ברחוב יעקובוון, כבר בשעה היעודה נהרו אלפים אל המקום אשר נעשה צד מהכיל את ההמון, מקומות מיוחדים הוקצו לחברי חבורות "לחיותנו" מרחבי ארה"ק. מתחילה התיישבו לסעודת מצוה כדי המלך, במהלכה נשמעו דיבורים נפלאים ע"י הגה"ח ר' יעקב שלמה מוהסון שליט"א והגה"ח ר' שמעון אליהו ברוין שליט"א, אשר בדבריהם העלו על נס רוממות כוח הצדיק וגדולת ההתקשרות אליו.

לאחר מכן הופיעו בהדרגה גדולי זקני אנשי שליט"א, כאשר העולם מתרומם טפח וטפחיים מעל קרקע המציאות, להיטהר ולהתקדש בקדושה של מעלה. את המעמד כיבדו בהופעתם הנדירה רבנים מורי הוראה משפיעים ואדמו"רים שליט"א, ביניהם אדמו"ר מפניסק קרלין שליט"א, אדמו"ר מביאלה שליט"א, אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א, המשפיע הגה"צ רבי צבי מאיר זלבערבערג שליט"א, ועוד.

דברים נרגשים השמיע הגה"צ רבי משה שליט"א על הזכייה שאנו זוכים לראות בעינינו קיום הבטחתו הנצחית של רביה"ק שאנו תוקד עד ביאת המשיח, כאשר אנו זוכים לראות במו עינינו "אז בקול רעש גדול" איך אורו הקדוש של רביה"ק מתפשט בעולם למעלה בדרך הטבע ממש.

לאחר מכן נשמעו דברות קודש ממהגה"צ רבי יעקב מאיר שליט"א ברוממות מעלת הייט הקדוש בה אנו זוכים לחוג בצוותא עם הבורא ב"ה, כאשר בקול נרגש הכריז: "הבה נתאזר יחד להתחדש בעבודת ה' בהתחדשות ובשמחה", והתחיל בניגוני שמחה כאשר ציבור הנאספים מתעלה לרום מעלה.

דברים חמים נכחלי אש השמיע הרה"ח ר' שמשון רפאל ערלענגער שליט"א בשגב קדושת הצדיק הוי"א אלו זוכים להתקשר, והלהיב את ציבורו בגדולתו ותפארתו בעולם הזה ולעולמי עד ולנצח נצחים.

במשך כל המעמד התעלו המוני המשתתפים בריקודי קודש לכבוד החג ולהודות ולהלל להשי"ת על נועם גורלנו, ששם חלקנו מהזוכים להיקרא על שם הצדיק והדבקים בו בשמחה רבה ועצומה.

בסוף המעמד התחדש קהל האלפים בקבלות טובות בעבודת ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו, זאת הודות לדיבוריו הנפלאים של הרה"ח ר' יעקב נתן אנשין שליט"א, שבנועם שיחתו ריתק את הציבור במעלות נעימות עצה נפלאה זו, אשר היא חיינו ואורכי ימינו.

המעמד הגדול השאיר רושם עז על כל המשתתפים, להתחדש בעבודת השי"ת ובהתקשרות איתנה לצדיק האמת אשר בצילו אנו חיים ועל כוחו אנו נשענים, לטוב לנו כל הימים לחיותנו כהיום הזה.

הגה"ק רבי מאיר שפירא מלובלין זיע"א

ראש ישיבת חכמי לובלין ומחולל הדף היומי

• ז' חשוון תרצ"ד לפ"ק •

ערב ראש השנה תרצ"א לפ"ק.

זה למעלה מעשר שנים שנמנע מהמוני חסידים ואנשי מעשה להוציא אל הפועל כיסופם העז וערגת נפשם להיות על ראש השנה בציון הקדוש באומאן, זאת לאחר שהשלטון הסובייטי הציב חומה של ברזל המפסקת בינם לבין בית מהויים וחיות נפשם. אחדים מהם חירפו נפשם במסירות נפש ממש, אך הרוב המכריע נכסף, השתוקק וכמה, אך לא יכול היה לממש זאת במציאות. בהתחלה התקבצו מכל הגלילות אל עבר עיר הבירה וורשא, ומשנת תרפ"ט - לאור קריאתם של החסיד השרף רבי יצחק ברייטער ורעו החסיד המרומם רבי אהרן לייב ציגלמאן - התקיים הקיבוץ הקדוש מלובלין, בבית מדרשו של הרה"ק החתום מלובלין ז"ע.

כעבור שנתיים נעשה בית המדרש צר מהכיל את המוני החסידים, והחליטו חשובי אנשי לשלוח את רבי יצחק מאיר קורמאן שהיה מיווד ומקורב עם רב העיר הנערץ הגאון רבי מאיר שפירא, לבקש ממנו שיאזר להעמיד את הבנין רחב הידיים של ישיבתו הרמה, שנבנתה זה עתה בפאר והדר, לצורך הקיבוץ הקדוש.

רבי מאיר שפירא נאות בשמחה רבה וברוח נדיבה לבקשה, כאשר הוא מציין את הזכות אשר נפלה בחלקו להיות חלק מענין נשגב ונורא כזה, ואף הוסיף ודאג להעמיד את המטבח ואת כל חדרי הבנין לכל צרכי החסידים, וכל זאת ללא כל תמורה.

כך התקיימה הקיבוץ הקדוש בישיבת חכמי לובלין עד לשנות המלחמה, כאשר בשלש שנים הראשונות אף השתתף עמהם רבי מאיר שפירא בתפילת ראש השנה, ועל אף ששימש כרב העיר ועל פי תקנות הרבנות היה אמור להתפלל בבית מדרשו העתיק של המהרש"ל, הוא התבטא לאמר: "מני מוכן להפסיד את כתב הרבנות של העיר לובלין, אך איננו מוכן להפסיד את תפילת ליל ראש השנה עם חסידים בריסלב". כמו כן ידוע שפעם אחת גם שימש כבעל תוקע בקיבוץ.

• • •

ליל ראש השנה. קולו המשתתף בתפילת "אחות קטנה" נשמע היטב ברחבי ההיכל, וחשובי אנשי מחליטים פה אחד לבקש ממנו לעמוד לפני העמוד בתפילת ערבית הראשונה של ראש השנה. ואכן רבי מאיר נעתר לבקשתם כאשר מגלה שביעות רצונו על הזכות הגדולה הנופלת בחלקו לשמש כבעל תפילה בקיבוץ הקדוש הנקרא על שם הצדיק.

• • •

לאחר תשליך. הציבור הגדול מתיישב לשמוע דברי אלקים חיים המחיים כל לב ונפש בספה"ק יליקוטי מוהר"ן, הדברים המופלאים נשמעו במתיקות ועריבות, ורבי מאיר שישב אף הוא בראש השולחן והאזין בקשב רב, התבטא בהתפעלות כי הוא מרגיש כמו מי ששומע את הדיבורים מפי רביה"ק בעצמו...

מחזה נורא הוד היה בליל ב' דר"ה עת הושיט ידיו לידידו כנפשו החסיד רבי בן ציון אפטר ומשך אותו לריקוד

עמו, בניגוניו הערבים מלאים געגועי קודש; "אשרי איש שלא ישכח וכן אדם יתאמץ בך", "ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו", אשר לימים נהפכו לנכסי ברזל בקרב אנשי.

• • •

הגה"ק רבי יהודה מאיר שפירא זצוק"ל נולד בשנת תרמ"ז לאביו רבי יעקב שמשון - מגדולי חשובי חסיד טשורטקוב שנכד של הרה"ק רבי פנחס מקארין ז"ע. בילדותו זכה לראות את הרה"ק רבי דוד משה ז"ע בנו של הרה"ק מרוזין ז"ע, ואח"כ הסתופף בצל בנו הרה"ק בעל דברי ישראל ז"ע. בבחרותו התפרסם כעילוי עצום ומתמיד גדול, כאשר כל עיתותיו היו קודש לה' בתורה ועבודה.

בשנת תר"ע בהיותו אברך צעיר לימים, נקרא לשמש כאב"ד בקהלת גלינה בגליציה ושם יסד את ישיבתו הראשונה, בטובו התמסר בכל נפשו לחינוך צעירי הצאן בדרכו הרחומה, ובמשך השנים כיהן ברבנות בעוד קהילות בישראל.

בשנת תרפ"ד הניח את אבן היסוד לבנין "ישיבת חכמי לובלין" כאשר השקיע בו כל הונו ואונו ממש, שנים רבות טרח למען בנין הישיבה ואף טלטל עצמו למרחקים בארצות הגולה להוציא מכוח אל הפועל משאת נפשו האדירה. ואכן בשנת תר"ץ פתחה הישיבה את שעריה במעמד גדולי התורה שבפולין, כאשר אז התעטר בנוו הרבנות כאב"ד לובלין.

היקפו הגדול בידיעת ואהבת התורה משכוהו גם לטעום מאוצרותיו הגנוזים של רביה"ק, כאשר הגה רבות בספרי רביה"ק ותלמידיו און עוזנו מוהר"ת, זאת על אף התנגדות מקורביו ואנשי סביבתו. הוא אף כתב המלצה חמה לרכוש ספרים אלו מידי הרה"ח ר' נתן ברסקי שעסק במכירת ספרי רביה"ק.

עוד מקובל אצל אנשי, שהחסיד רבי בן ציון אפטר שהיה ידיד נפשו, דיבר עמו רבות על מה שרביה"ק הרבה לעורר להמשיך את העולם אל העשיה, שיהיה חיוב ללמוד כל יום כך וכך חוק ולא יעבור, ודיבר עמו להעלות את רעיון ה"דף היומי" כבנסיה הגדולה של "אגודת ישראל" שהתקיימה באלול שנת תרפ"ג, רעיון שהפך במשך השנים לנחת הכלל.

ביום האחרון לחייו, ז' חשוון תרצ"ד לפנות בוקר, נפל למשכב בפתע פתאום, ועדיין לא הספיקו לקרוע שערי שמים עד שנשבה ארון הקודש. המוני תלמידיו ואלפי אלופי ישראל ובראשם גדולי ישראל באו ללוותו ולתת כבוד לאותו גאון וצדיק.

ואם כי לא השאיר אחריו זרע של קיימא, התבטא פעם שזרעו לברכה הן המה ישיבתו הרמה והדף היומי. כמו כן השאיר אחריו ברכה בכתובים שו"ת "אור המאיר" בהלכה, וספר "אמרי דעת" משיחותיו ואמרותיו, כאשר עוד רבים מספור מפזורים בקובצים שונים.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן. מקורות: תולדות מהר"ם שפירא. כיסופים. בחצר הלו.